

Тема: Оспівування чистого пристрасного кохання Ромео і Джульєтти, вплив кохання на людську особистість

Мета: розвиток компетентностей

предметних і комунікативних: знання і розуміння змісту трагедії «Ромео і Джульєтта», її тематики, суті художнього конфлікту; уміння характеризувати ідейно-тематичні та естетичні особливості твору, характеризувати поведінку та причини емоційного стану персонажів, коментувати їхні вчинки та висловлювання; проєктувати емоційно-чуттєвий досвід персонажів твору на власну поведінку, переконання, ставлення та цінності;

ключових: уміння аналізувати основні риси авторського стилю художнього тексту; характеризувати взаємозв'язок між темою, мікротемами та основною думкою художнього тексту / медіатексту, коментувати підтекст; обстоювати власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди; використовувати вербальні та невербальні засоби під час виступу перед аудиторією.

Обладнання: підручник, зошити, ПК, презентація.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація знань

Хвилинка творчості. Презентації підготовлених до уроку таблиць, інфографіки, лепбуків тощо.

Бесіда з учнями.

- Які ваші враження від прочитаного твору?
- Яким є сюжет: він оригінальний чи має певну літературну історію?
- У чому полягає конфлікт п'єси?
- Визначте основну тему твору. Які мікротеми присутні?
- Які проблеми порушує Шекспір у своїй трагедії?

II. Мотивація навчальної діяльності

Повідомлення теми уроку. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми.

Музична хвилинка. Romeo and Juliet - Nino Rota - Love Theme From Romeo And Juliet:

https://drive.google.com/file/d/1qYas_YxtUK3RB8saXvTaIpcRW64NDEZQ/view?usp=drive_link



Вступне слово вчителя. Які емоції та почуття виражені в цій музиці? Це звукова доріжка (саундтрек), основна тема кінофільму «Ромео і Джульєтта» 1968 року, автором та диригентом якої був Ніно Рота. Твір був відзначений італійською, британською і

американською преміями за найкращу музику до кінофільмів. Основна його тема – це кохання.

Якщо запитати, які літературні герої є найяскравішим і найбільш трагічним втіленням ніжного, безкорисливого кохання, люди в усьому світі зазвичай називають імена Ромео і Джульєтти. Вони знайомі багатьом, навіть якщо вони не читали Шекспіра.

Герої п'єси Шекспіра стали легендою, тож над ними не владні ні люди, ні смерть. Чому ж ці імена стали символами вічних цінностей: честі, шляхетності, відданості, любові? Також поміркуємо, як кохання спроможне змінювати людину.

III. Сприйняття і засвоєння матеріалу

Пояснення вчителя. Образи Ромео і Джульєтти існують у світовій культурі за законами легенди. І це було задумано геніальним Шекспіром. Легендарність образів підкреслюється з перших слів трагедії – прологом, що відразу відносить дію на певну епічну відстань, розповідаючи цю історію як щось надзвичайно важливе, що змінило певним чином веронців.

Шекспір показує палке кохання Ромео і Джульєтти. Їхні бурхливі почуття суперечать, за його розумінням, принципу гармонійності, врівноваженості, співмірності, що панує в природі. Доба Відродження порушила питання про роль пристрастей у житті людини. Але пристрасть героїв перевершує уявлення доби, що створила цю легенду. Юні закохані долають ворожнечу й насильство, деспотичну владу батьків, стару мораль. Перемагають вони навіть смерть, породжуючи своєю загибеллю відчуття непомірності втрати і захоплення силою кохання.

Кохання в трагедії постає як великий вихователь: герої дорослішають, приймають важливі рішення, беруть на себе відповідальність. Але чи робить кохання персонажів п'єси досконалішими, мудрішими? Відповіді знайдемо в тексті твору.

Робота з підручником. Опрацювання статті «Як кохання змінює Ромео і Джульєтту».

IV. Формування знань, умінь, навичок, компетенцій

Робота з художнім текстом (виразне читання, інсценізація, обговорення).

Монолог Ромео, його перше враження про Джульєтту (дія 1, сцена 5).

- Як Ромео описує красу дівчини? Чим Джульєтта підкорила юнака?
- Чим Джульєтта, на думку Ромео, відрізняється від Розаліни?
- Як зустріч з Джульєттою змінила героя? Зачитайте рядки, де про це йде мова.
- Форму якого ліричного твору Шекспір надав монологу Ромео? Чому?

Зустріч Ромео і Джульєтти (там само).

– Що відрізняє Джульєтту від інших дівчат в очах Ромео? Якими художніми засобами автор розкриває красу юної Джульєтти?

– Чому Джульєтта спочатку з недовірою ставиться до слів Ромео?

– Чи відчувається в діалогові відмінність у вдачах героїв? Хто з персонажів більш романтичний, а хто реалістичніше сприймає життя? Чому? Думку аргументуйте.

– Який художній прийом вкладає Шекспір в уста Ромео, будуючи діалог героїв? Яка його роль у творі?

– Як своє почуття сприймає Джульєтта, дізнавшись, хто такий Ромео?

Побачення Ромео та Джульєтти в саду (дія 2, сцена 2).

– Навіщо Ромео забрався в родинний сад дому Капулетті?

– Якою Ромео сприймає Джульєтту, про що він мріє?

– Яке потрясіння переживає Джульєтта? Що спричиняє її сумніви?

- Чому Джульєтта відмовляється від любовної клятви Ромео?
- Чого боїться Ромео?
- Чого Джульєтта чекає від Ромео? Що наостанок вона обіцяє коханому?
- Як у діалогові проявляються сила і краса їхніх почуттів?

Обговорення дії третьої та дії четвертої.

- Чому Тібальт ненавидить Ромео, за які «тяжкі образи» він прагне помститися?
- Чому Меркуціо, хоч не належить до родини Монтеккі і є небожем князя Ескала, котрий заборонив дуелі та кровну помсту, б'ється з Тібальтом? До чого це приводить?
- Як Ромео сприймає звістку про смерть Меркуціо? Чому вважає це початком бід, а себе «блазнем фортуни»?
- Чи є справедливим присуд князя Ескала про вигнання Ромео з Верони?
- Прочитайте монолог Джульєтти. Як вона оцінює події, сприймає смерть Тібальта і провину Ромео?
- Чому батько Джульєтти вирішив прискорити запланований ним її шлюб з Парісом?
- Який вихід із складної ситуації запропонував брат Лоренцо? Чи передбачили герої усі його наслідки? Оцініть ефективність, етичність та ризики рішення Лоренцо.
- Чим викликані сумніви Джульєтти? Чому вона погоджується на план Лоренцо?
- Як Паріс сприйняв звістку про смерть нареченої? Чому його образ не менш трагічний, ніж образи Ромео і Джульєтти?

V. Закріплення матеріалу, узагальнення та корекція знань

Характеристика образів Ромео і Джульєтти. Робота в групах за картками питань.

1 група. Характеристика Джульєтти.

- Чи була закохана Джульєтта на початку твору?
- Як вона реагує на рішення батьків видати її заміж за Паріса? Чому вона така безтурботна і така слухняна? (Не закохана, їй байдуже, підкоряється традиціям.)
- Як змінюється героїня після зустрічі з Ромео? Чому?
- Чому Джульєтта прагне так швидко повінчатися з Ромео?
- Чи змінюється ставлення Джульєтти до Ромео після убивства на дуелі?
- В які моменти найбільше виявляється рішучість Джульєтти? Чому вона бере ініціативу в свої руки?
- Що для Джульєтти означає кохання?
- Порівняйте, як внутрішньо змінилася героїня від початку й до закінчення твору.

Цікавинка. В новелі Банделло та в її обробці Пейнтером Джульєтті – 18 років, у поемі Брука – 16, у Шекспіра – лише 14. У наш час стосунки з неповнолітніми згідно із законом є злочином, але в ті часи чотирнадцятилітня вважалась вже дівчиною на виданні, тож і батьки Джульєтти ладнають її шлюб з Парісом.

2 група. Характеристика образу Ромео.

- Яким є почуття та ставлення Ромео до Розаліни? Чи можна назвати це коханням?
- Чому він іде на бал, влаштований ворожою родиною?
- Як змінюється його ставлення до Розаліни після балу? Чому?
- Як ставляться до Ромео друзі? Батьки? Вороги? Наведіть цитати.
- Що для Ромео означає кохання до Розаліни і кохання до Джульєтти? Чи згодні ви з Меркуціо, що поведінку Ромео визначають «ті мелодії, якими розпливався Петрарка»?
- Як змінюються погляди героя на кохання, коли він зустрічає Джульєтту?
- Порівняйте, як внутрішньо змінився герой від початку й до закінчення твору.

Робота із завданнями робочого аркуша. Виконання завдань (у парах чи групах):

- заповнення порівняльної таблиці – характеристики персонажів;
- цитатні характеристики персонажів;
- художні прийоми, які використовує автор у монолозі Ромео (Дія 2, сцена 1);
- візуалізація: зображення схеми любовних трикутників, які Шекспір вибудовує в трагедії.

VI. Підбиття підсумків

Ситуації «За» і «Проти» (робочий аркуш).

Підтвердьте або спростуйте думку, що любов Ромео і Джульєтти змінила не лише їх самих, але й їхніх батьків, усю Верону?

Працюємо вдома

1. Прочитайте трагедію до фіналу, поміркуйте, чи могла б вона мати інше завершення. Що змінилося б, якби герої залишилися живі?

2. Сформулюйте «Коло проблем Ромео і Джульєтти». Запропонуйте інші способи їх подолання, ніж ті, що обрали персонажі.

3. Творчий проєкт. «Літературно-мистецький салон» (завдання на вибір).

А. Представлення репродукцій картин та ілюстрацій із зображенням закоханих героїв трагедії Шекспіра.

Б. Читання учнями поезій про Ромео і Джульєтту.

В. Розповіді про найвідоміші літературні пари закоханих.